ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 14
Архівний № 152

Управління СБУ
по Сумській області

Реєстраційний

ДЕЛО № 251

Березенко
Федор
Игнатович

Начато: 25 октября 1945 года
Окончено: мая 1955 г
На 6 листах.

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 14
Архівний № 152

авторитет СРСР. Це стало можливим завдяки воєнним, економічним і політичним успіхам нашої країни. Рік тому товариш Сталін висловив це словами:

„Подібно до того, як Червона Армія у тривалій і тяжкій боротьбі сам-на-сам здобула воєнну перемогу над фашистськими військами, трудівники радянського тилу в своєму єдиноборстві з гітлерівською Німеччиною та її спільниками здобули економічну перемогу над ворогом".

Товариш Сталін сказав також: „В ході війни гітлерівці зазнали не лише воєнної, але і морально-політичної поразки". Війна всім показала, як виросла і зміцніла наша країна у воєнно - економічному відношенні. Не в меншій мірі війна показала і те, як сильно виріс Радянський Союз на очах інших народів в морально-політичному відношенні.

Ми пережили виняткові економічні труднощі в перші роки війни, і все ж наша країна виявилась здатною забезпечити всім необхідним нашу героїчну армію, в тому числі першокласним озброєнням, яке переважало по якості зброю ворога. Терплячи нестатки і злигодні воєнного часу, радянські люди працювали не покладаючи рук, і ми повинні віддати належне нашим працівникам в тилу, особливо самовідданій радянській жінці і безмежно відданій Батьківщині радянській молоді. (**Тривалі оплески**). Завдяки цьому нам вдалось підтримати життєвий рівень нашого народу у важкий воєнний час.

Мільони синів робітничого класу були мобілізовані і билися на фронті. Але заводи і фабрики продовжували працювати, поповнившись новими кадрами, особливо за рахунок жінок і молоді. За роки війни побудовано немало нових заводів, електростанцій, шахт, залізничних колій, що робилось, головним чином, у східних районах країни. Соціалістичне змагання і його нові форми піднесення продуктивності праці незмінно залишались у центрі піклування передових робітників і всього робітничого класу. Професійні спілки і інші робітничі організації вели напружену організаторську і виховну роботу в робітничих масах. Робітники і робітниці працювали більше

правні громадяни керують як місцевими справами, так і державою,—лише така держава, а ніяк не стара дворянсько-купецька Росія, могла витримати навалу німців у важкі 1941—1942 роки, розбити своїми силами зарозумілого ворога, викинути його за межі своєї території і, крім того, подати могутню допомогу іншим народам в справі їх визволення від іноземних поневолювачів. В нашій країні немає зараз пригноблених або нерівноправних народів, які ще недавно, при режимі царизму, перебували на положенні колоній і напівколоній. В радянській державі за всіма народами визнано право на незалежність і вільний національний розвиток, всі народи виховуються в дусі дружби і поважання один одного, а також визнання заслуг кожного народу відповідно до його зусиль в справі розвитку своєї національної культури і в справі дальшого піднесення радянської держави в цілому.

В активності наших незліченних профспілкових, виробничих, культурних, спортивних та інших робітничих організацій, в створенні колгоспів, які об'єднують багатомільйонне радянське селянство на всій величезній території Радянського Союзу, в неухильному зрості соціалістичного змагання на фабриках і заводах, в колгоспах і радгоспах, у шахтах і на залізницях,—в усьому цьому видно розквіт справді народного демократизму, якого ми не знали за старих часів і якого не може бути ні в одній іншій державі, поділеній на класи експлуататорів і пригноблених, з чим уже давно покінчила радянська влада в нашій країні. У швидкому зрості культурного життя нашої країни і в тому факті, що зараз інтелігенція, як передова і найкультурніша частина, злилася з своїм народом, піднісши тим самим морально-політичну єдність радянського суспільства на ще вищий ступінь,—в усьому цьому не можна не бачити нового піднесення радянського демократизму, який окриляє нас новими надіями і упевненістю щодо майбутнього нашої країни. В тому, що Ради забезпечили всім народам неухильне піднесення національної культури, активне піклування про виховання національних талантів і ростучу дружбу та братерську

державам старого типу. Так, в обов'язки радянської держави входять завдання політичного виховання народу в дусі захисту інтересів миру в усьому світі, в дусі встановлення дружби і співробітництва між народами, що не лише не виключає, а, навпаки, передбачає необхідність викриття будьяких спроб підготовки нової агресії і відродження фашизму, про що не можна забувати і в післявоєнні роки. За Радянською Конституцією є злочином проповідь ворожнечі між расами і націями, антисемітизм і таке інше, як не допускається в нашій пресі вихваляння вбивств, грабежів і насильств над людиною. Такі „обмеження" в умовах радянської демократії так само природні, як, на жаль, природними є для деяких держав саме протилежні речі. В деяких країнах свобода слова і друку все ще розуміється так, що продажним слугам фашизму не доводиться навіть надівати маски, щоб вести розгнуздану пропаганду агресії і фашизму, хоч народи всіх частин світу уже заплатили величезну ціну своєю кров'ю і злигоднями за допущений раніш розгул світової агресії і фашизму. На кожній державі під силу взяти на себе завдання політичного виховання народу, коли фашистські держави бралися за це, то не виходило нічого іншого, крім насильства над духовним життям, культурою і правами народу. Перевага радянської демократії доведені особливо наочно Радянським Союзом у роки війни. СРСР пройшов через вогонь воєнних випробувань і ще більше зміцнів як справжньо народна держава. Як відомо, особлива відповідальність за справу політичного виховання народу в нашій країні лежить на більшовицькій партії. Успіхами в цій справі ми зобов'язані, насамперед, нашій великій партії. Ось чому радянський народ вкладає глибокий зміст в слова про вождя більшовицької партії, говорячи з вдячністю і великою любов'ю: „Наш учитель, наш батько, наш вождь—товариш Сталін". (**Бурхлива, тривала овація. Всі встають**).

(Закінчення на 4-й сторінці).

про що [illegible] мріяли наші брати-українці. За договором з Румунією Радянська Молдавія також повністю об'єднала території з на[illegible] добрим незамерзаючим портом в Балтійському морі. В Прибалтиці відновлені Радянська Литва, Радянська Латвія, Радянська Естонія. Такі є обриси нинішнього нашого західного кордону, що має надзвичайно важливе значення з точки зору забезпечення безпеки Радянського Союзу.

На північному заході ми відновили наш кордон з Фінляндією, відповідно до радянсько-фінського мирного договору 1940 року. Крім того, на півночі Радянському Союзові повернено територія району Печенги (Петсамо).

Нарешті, про Далекий Схід. Тут до Радянського Союзу переходить Південна частина Сахаліна і Курильські острови, що має важливе значення для безпеки Радянського Союзу на сході. Залишається нагадати про відновлення прав нашої держави на залізницю в Манчжурії, а також про відновлення наших прав на райони Порт-Артура і Дальнього в південній частині Манчжурії.

Всім цим районам, а також районові нашої ревершити довоєнний рівень господарського розвитку країни і забезпечити значне підвищення життєвого рівня всього населення. [illegible] ничного транспорту. Наш народ добре знає силу Сталінських п'ятирічок, які створили могутність нашої держави і забезпечили нашу перемогу. Нам потрібне нове піднесення важкої промисловості, щоб забезпечити країну металом, вугіллям, нафтою, паровозами, вагонами, тракторами, сільськогосподарськими машинами, автомобілями, різними суднами, електростанціями і багато чим іншими. Населення сіл і міст чекає значного збільшення товарів широкого вжитку, а також поліпшення постачання продуктами харчування. Задоволення потреб колгоспів і запитів сільського господарства назріло як ніколи. Наші культурні потреби зросли і стали далеко різноманітнішими. Ні на хвилину не можна забувати і про наші великі обов'язки по-справжньому забезпечити потреби оборони країни, потреби Червоної Армії і потреби Військово-Морського Флоту. У нас немає і не буде безробіття. В нашій країні всі мають роботу, бо у нас держава трудящих. Нам треба більше думати про те, як правильніше орга- [illegible] обов'язком.

* [illegible] великого піднесення нашої країни і до дальшого підвищення життєвого рівня нашого народу. Ще ніколи перед нами не відкривались перспективи такого розмаху в соціалістичному будівництві і такі можливості розквіту сил Радянського Союзу. Наш народ повний віри в свою велику справу, в справу великої Жовтневої соціалістичної революції. **(Тривалі оплески).**

Хай живе радянський народ—народ-переможець, його Червона Армія і Військово-Морський Флот! **(Тривалі оплески).**

Хай живе і хай процвітає наша Велика Батьківщина. Батьківщина Жовтневої Революції! **(Бурхливі, тривалі оплески).**

Хай живе Уряд Союзу Радянських Соціалістичних Республік! **(Бурхливі, тривалі оплески).**

Хай живе партія Леніна—Сталіна—натхненник і організатор наших перемог! **(Бурхливі, тривалі оплески).**

Хай живе вождь радянського народу Великий Сталін! **(Бурхливі, довгонестихаючі оплески, які переходять в овацію. Всі встають. Вигуки: „Великому Сталіну—Ура!").**

НАСЛІДКИ АДМІНІСТРУВАННЯ

Артіль „VII-й з'їзд Рад" найвідсталіша в Талалаївському районі: зривається виконання плану хлібоздачі, досі не закінчені скиртування, осіння сівба, лише недавно почали зяблеву оранку.

Голова артілі т. Лещенко пояснює неприпустиме відставання нестачею людей, тяглової сили. Але це пояснення безпідставне, бо колгосп має 21 коня, 116 корів, які можна використати на роботі, досить у колгоспі і працездатних. Справжня ж причина відставання: в колгоспі відсутня трудова дисципліна, в роботах бере участь 60—70 процентів працездатних, 54 колгоспники не виробили мінімуму трудоднів. В колгоспі відсутня політична робота, проти ледарів не озброєно громадської думки.

Подібний стан і в артілях „14-річчя Жовтня", „VI-й з'їзд Рад", „Нове життя", „Політвідділ". Це найвідсталіші колгоспи в районі, їм потрібна негайна конкретна допомога з боку районних організацій. Проте районні керівні працівники не люблять відвідувати відсталі колгоспи. Замість того вони обмежуються доганами, зауваженнями, підмінюють адмініструванням справжнє оперативне керівництво. Як наслідок район опинився в числі відсталих: план хлібоздачі тут виконано лише на 69,7 процента, досі не закінчили сівби озимини, молотьби, зябу зорано лише 34 проценти до плану.

І. Михайлов.

Майбутній Псков

Ленінградські архітектори розробили проект відбудування і розвитку Пскова. Генеральний план складений членом-кореспондентом Академії архітектури Барановим і архітектором Наумовим.

В Ленінградському будинку архітектора відбулось обговорення проекту. З доповіддю виступив архітектор Наумов, який розповів про основні принципи, якими керувалися автори.

Проект розглянутий і схвалений псковськими партійними і радянськими організаціями.

(ТАРС).

Зост. відповідального редактора Ф. ЖУЧЕНКО.

Кінотеатр ім. Шевченка
10 листопада
„Парень из нашего города"

Кінотеатр ім. Комсомолу
10 листопада
„Песнь о России"

БМ 03246. Адреса редакції: м. Суми, Кузнечна вул., 2. Телефони: загальний—86, редактора—1-60. Сумська обласна друкарня. Тираж 15000 з. № 1898-1.

Протокол допроса.

1945 года октября 25 дня.

Мной, пропеpуполномоченного Миропольского РОНКГБ мл. техник-лейтенантом 3 мий допрошен в качестве репатрианта:

Березенко Федор Игнатович, рожденец 1909 г. уроженец с. Полява Канивского р-на Киевской обл, из крестьян-бедняков, рабочий, образование 5 классов, быв. член ВКП(б), украинец, гр. СССР, не судим, женат, проживает с. Заиселье Миропольского р-на Сумской обл, нигде не работает.

Об ответственности за дачу ложных показаний согласно ст. 89. УК. УССР, я предупрежден. Березенко

Вопрос: Где Вы проживали и чем занимались до начала Отечественной войны?

Ответ: До начала Отечественной войны, я проживал в г. Макеевка Сталинской обл, работал на шахте им. „Кагановича" десятником (горный мастер).

Вопрос: Призывались ли Вы в 1941 году в Красную Армию и каким райвоенкоматом?

Ответ: В 1941 году в Красную Армию я не призывался так как был забронирован за шахтой им. „Кагановича". В августе 1941 года меня послали рыть противотанковые рвы под станцию Лозовую. В октябре месяце 13 числа 1941 года, мы были окружены немецкими войсками. 20 октября 1941 года, я пришел домой в г. Макеевку, в этот же день вошли в Макеевку и немецкие войска.

Вопрос: Где Вы проживали и чем занимались во время немецкой оккупации?

Ответ: До февраля 1942 года, я проживал в г. Макеевка нигде не работал, в феврале 25 числа 1942 года я выехал из Макеевки и 17 марта 1942 года приехал в с. Заиселье Миропольского района Сумской области. Проживал на квартире у Мищенко Афанасий Назаровича с. Заиселье при немцах работал в дорожном отделе в с. Заиселье, после жил у Головко Анна Тарасовна (Заиселье)

Вопрос: Когда и при каких обстоятельствах Вы выехали в Германию?

Березенко

Ответ: 28 февраля 1943 года, я насильно был угнан в Германию.

Вопрос: Где Вы проживали и чем занимались на территории Германии?

Ответ: В Германии, я проживал в с. Брезгольск в 25 клм от Лансберга, работал у хозяина Клинке по с/хозяйству.

Вопрос: Когда, где и за что Вы арестовывались немецкими оккупационными властями?

Ответ: Немецкими оккупационными властями, я не арестовывался.

Вопрос: Кто из жителей Миропольского р-на проживал вместе с Вами на территории Германии?

Ответ: Таковых, я не знаю.

Вопрос: Вызывались ли Вы когда либо в Гестапо, полицию или в комендатуру? Где это было когда и по какому поводу?

Ответ: В 1944 году в ноябре месяце, я вызывался в полицию с. Лютисру в 3х клм от села Брезгольск за драку с немцами. Вторично вызывался в полицию 2 мая 1944 года в с. Брезгольске, за самовольный выход из села Брезгольск.

Вопрос: Какие задавались Вам вопросы при вызове Вас в полицию?

Ответ: При вызове в полицию в с. Лютисру, мне были вопросы: фамилия или отчество и спросили почему я дрался из немцами. других вопросов, мне небыло. Вторично когда я вызывался в полицию, то спрашивали, куда я шел без пропуска и почему самовольно выходил из села. При этом меня избили и отпустили. При этом мне сказали, что если еще буду выходить самовольно из села, то отправим в концлагерь.

Вопрос: Назовите фамилии известных Вам лиц, проживавших вместе с Вами на территории Германии, которые арестовывались или вызывались немецкими карательными органами?

Ответ: Таковых, я не знаю.

Вопрос: Назовите фамилии известных Вам пособников, оказывавших активную помощь оккупантам и в чем конкретно эта помощь выражалась.

Березенко

Ответ: Ввиду того, что я малое время проживал в Миропольском районе, то таковых, я не знаю.

Вопрос: Проходили ли Вы проверку после освобождения Вас частями Красной Армии? Когда именно и где?

Ответ: 28 января 1945 года, я был освобожден частями Красной Армии. Проходил проверку в г. Лансберге. 29 января 1945 года. 30 января 1945 года я был призван в Красную Армию в г. Лансберг. С 30 января 1945 года по 9 сентября 1945 года я находился в рядах Красной Армии. 9 сентября 1945 года, я как специалист угольной промышленности был демобилизован из Красной Армии.

Вопрос: Где Вы проживаете и чем занимаетесь в настоящее время?

Ответ: В настоящее время, я проживаю в с. Занселье Миропольского р-на, нигде не работаю.

Вопрос: Перечислите членов Вашей семьи, совместно с которыми Вы проживаете?

Ответ: Совместно со мной проживает моя жена Березенко Анна Никитична.

Вопрос: Чем Вы желаете дополнить свои показания?

Ответ: Я прошу органы НКГБ, рассмотреть мое дело и направить меня на работу в угольную промышленность в Макеевский район.

Протокол с моих слов записан правильно и мне зачитан в чем и расписываюсь.

Березенко

Допросил, п/оперуполномоченного Миропольского РО НКГБ мл. тех-лейтенант [illegible] (Змий)

...ний К... ...ственный Комиссариат
...рішні... ...внутренних Дел

...лінід... ...Управление НКВД
...ській... ...по Сумской области

...ропіл... ...Мирапольское
...ДДІЛ... ...РАЙОТДЕЛЕНИЕ

10 декабря 1945 г.

№ 49

г. Мирополье

Сов. Секретно!

34

Справка.

На гр-на Федора Игнатовича Березина 1909 года рождения уроженец с. Запасы Мирапольского р-на Сумской обл. По оперучетам Мирапольского РОНКВД не проходит.

Других компрматериалов не имеется.

Начальник Мирапольского РОНКВД
Капитан Киреев /Киреев/.

СОВ СЕКРЕТНО.

41 5

СПРАВКА

гр. Березенко Федор Игнатьевич, 1909 г.р.

уроженец с. Зайсевье Мирпольского р-на

по оперучетам Мирпольского РО НКГБ не проходит.

НАЧ. МИРПОЛЬСКОГО РО НКГБ

лейтенант - / ЖУКОВ /

26/X-45

6 5

" УТВЕРЖДАЮ "

Председатель Районной Проверочно-Фильтрационной комиссии
Нач. Миропольского РО НКВД -
Капитан _____ / КИРЕЕВ /

СОВ. СЕКРЕТНО.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

/ по фильтрационному делу /

с. Мирополье, "26" ноября 1945 г.

Мы, члены проверочно-фильтрационной комиссии при Миропольском Районном отделении НКВД, рассмотрев фильтрационное дело на репатриированного советского гражданина Березенко Федор Игнатович 1909 года рождения, прибывшего к месту постоянного жительства в с. Зансельс Миропольского р-на " " Октябрь 1945 г. и найдя, что:

он с февраля 1943 года по январь 1945 года проживал на территории Германии. В процессе проверки компрматериалов не добыто.

Руководствуясь приказом НКВД-НКГБ СССР № 00706/00268 от 16 июня 1945 г.

ПОСТАНОВИЛИ:

Считать гр. Березенко Федор Иг. проверенным и фильтрационное на него дело сдать в архив 1-го Спецотдела УНКВД по Сумской области для хранения и взятия его на оперативный учет.

Нач. Миропольского РО НКВД
лейтенант - / ЖУКОВ /

ЧЛЕНЫ КОМИССИИ:

Зам. Нач. Миропольского РО НКВД
капитан милиции - / ЮДЕНКО /

Архивное

251

пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в фонде секретного дело производства, со снятием с оперативно-справочного учета проходящего лица.

Пересмотрел

К-н [подпись] (Рейченко)

Согласен:

Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл.

пад-к (Кезиков)

5 1955 г.

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

У даній справі пронумеровано 6 аркушів

шість

"01" 05 2026 р.

Посада

Підпис

Арт 1-С-3803-1